

TOEZICHTSKADER

Inleiding

De Raad van Commissarissen (hierna de RvC) van Viverion werkt met een toezichtskader om daarmee een gemeenschappelijk referentiekader voor de RvC te formuleren. Dit maakt voor het bestuur de relatie met de RvC zowel richtinggevend als voorspelbaar. Het voorkomt bovendien dat de commissarissen alleen vanuit hun eigen visie hun rol vervullen. Dit doet overigens niets af aan de individuele verantwoordelijkheid van elke commissaris. De verscheidenheid binnen de RvC is een groot goed en de sterke kanten daarvan moeten worden benut.

De RvC neemt de Governancecode woningcorporaties 2025 (hierna Governancecode) als uitgangspunt voor zijn handelen. De RvC onderschrijft de vijf principes van de Governancecode, te weten:

1. Bestuur en RvC handelen volgens waarden en normen die passen bij de maatschappelijke opdracht.
2. Bestuur en RvC zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af.
3. Bestuur en RvC zijn geschikt voor hun taak en daarop aanspreekbaar.
4. De woningcorporatie gaat in dialoog met belanghebbende partijen.
5. De woningcorporatie beheerst de risico's verbonden aan de activiteiten.

Afwijking van de Governancecode zal zoveel mogelijk worden vermeden. Daar waar er wordt afgeweken, wordt dit vermeld en toegelicht in het jaarverslag.

De Governancecode is een aanvulling op de vigerende Woningwet. De RvC kiest ervoor om in dit toezichtskader de wet en Governancecode niet te herhalen, hetgeen eveneens geldt voor de bepalingen in de statuten en het reglement RvC.

Onderdelen toezichtskader

Het Toezichtskader bevat de volgende onderdelen:

1. Toezichtsvisie
2. Toezichtskader
3. Toetsingskader
4. Informatievoorziening
5. Evaluatie
6. Karakter toezichtskader

1. Toezichtsvisie

Opdracht

De RvC dient het belang van het zorgen voor woningen voor mensen met een bescheiden inkomen, nu en in de toekomst, naar beste vermogen te zekeren en te borgen door het bouwen, beheren en verhuren van goede, passende woningen en richt zijn organisatie daarop passend in.

De rollen van de RvC

-Toezichthouder

De RvC vervult zijn rol als toezichthouder met een kritische en onafhankelijke blik, waarbij hij zicht op risico's houdt en aandacht heeft voor de dynamiek in de organisatie. Daarnaast draagt de RvC bij aan strategische besluitvorming en stimuleert hij een open en transparante bedrijfscultuur.

-Werkgever

Als werkgever van de bestuurder zorgt de RvC niet alleen voor een goed toegeruste leiding, maar ook voor een stimulerende en veilige werkomgeving. Dit omvat het bewaken van een heldere rolverdeling, het bieden van constructieve feedback en het ondersteunen van professionele ontwikkeling.

-Klankbord en sparringpartner

De RvC vervult een actieve rol als klankbord en sparringpartner voor het bestuur. Dit houdt in dat het bestuur de RvC betreft bij strategische vraagstukken, belangrijke organisatie-beslissingen en grote investeringen. De voorzitter speelt hierin een centrale rol en voert maandelijks overleg met de directeur-bestuurder over actuele ontwikkelingen binnen en buiten de organisatie. Daarnaast kan de bestuurder gebruikmaken van de specifieke expertise van individuele RvC-leden om te sparren. Vanuit een onafhankelijke positie geeft de RvC zowel gevraagd als ongevraagd advies, met respect voor de bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Voor de RvC zijn daarbij belangrijke uitgangspunten: onafhankelijkheid, integriteit, zorgvuldigheid, transparantie, een inspirerende en constructief kritische partner zijn, de inbreng van belanghouders en het afleggen van verantwoording.

Onafhankelijkheid

De leden van de RvC functioneren zonder last of ruggespraak en dienen onafhankelijk te zijn ten opzichte van elkaar, het bestuur en overige onderdelen van de organisatie.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

a. **onafhankelijkheid van geest**

de commissaris moet in staat zijn onafhankelijk op te treden en een evenwichtige belangenafweging te maken.

b. **onafhankelijkheid naar schijn en feit**

de commissaris dient de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen of te beheersen.

Om zijn onafhankelijkheid en integriteit te bevorderen, volgt de RvC de bepalingen in de Governancecode. Er zijn uitwerkingsbepalingen opgenomen in de statuten en reglementen.

Integriteit

De RvC verstaat onder integriteit dat iedere commissaris zich naar eer en geweten en naar beste vermogen, eerlijk en oprecht van zijn/haar taak kwijt en daarnaar handelt. Om invulling te geven aan integriteit is iedere commissaris bereid om zijn/haar normen te toetsen aan anderen en open te staan voor feedback. De RvC streeft een cultuur na waarin commissarissen elkaar aanspreken en handelingsverlegenheid wordt geminimaliseerd. Tijdens de jaarlijkse zelfevaluatie wordt het functioneren besproken. Om naar beste vermogen te kunnen handelen, is het up-to-date houden van kennis van belang. Iedere commissaris zorgt er daarom voor zijn of haar kennis op peil te houden.

Voor een goede samenwerking is wederzijds respect en vertrouwen cruciaal.

Voor en namens wie

De RvC houdt toezicht op Viverion namens de maatschappij als geheel en haar belanghouders, met in het bijzonder de gemeenten uit het werkgebied van Viverion, de huurders van Viverion en de toekomstige huurders van Viverion. De RvC ziet het als zijn taak om de relevante vraagstukken uit de samenleving te agenderen.

De RvC vindt zijn legitimiteit in het vertrouwen van de belanghouders en zal verantwoording over het gehouden toezicht afleggen via het verslag van de RvC. Dit verslag wordt opgenomen in het jaarverslag Viverion. De RvC geeft daarin aan hoe de RvC zijn rol in dat jaar heeft opgepakt en welke keuzes er op hoofdlijnen zijn gemaakt.

Daarnaast bevordert de RvC het vertrouwen bij de belanghouders door de dialoog aan te gaan met onder andere de huurders, de medewerkers en de gemeenten. De RvC realiseert zich dat het van belang is om daarbij rolvast te zijn. Het is namelijk primair de taak van het bestuur om het contact met de belanghouders te onderhouden. De RvC past daarom in zijn algemeenheid terughoudendheid. De RvC wil echter verbonden zijn met de organisatie en haar omgeving en heeft vanuit die verantwoordelijkheid een relatie met de belangrijkste belanghouders. De RvC kiest er daarbij voor om benaderbaar, laagdrempelig en transparant te zijn over zijn handelen.

Toegevoegde waarde RvC en goed toezicht

De RvC vindt het belangrijk om toegevoegde waarde te leveren aan Viverion en toetst periodiek of dit het geval is. Zo nodig vindt bijstelling plaats. De RvC levert onder meer toegevoegde waarde door kennis en ervaring in te brengen en door de juiste vragen bij de relevante onderwerpen te stellen. De RvC bevordert daarbij zorgvuldige belangenafweging en besluitvorming.

Om toegevoegde waarde te kunnen leveren, is de RvC divers samengesteld.

De RvC verstaat onder goed toezicht, dat hij een proactieve houding heeft, de kerntaken goed vervult en hoofd- en bijzaken goed weet te scheiden. Daarnaast dient de inrichting van de RvC goed georganiseerd te zijn en de Governancecode te worden nageleefd.

De RvC vult zijn rol door samenspraak en tegenspraak te organiseren. Door vanuit een integrale scope, zoveel als mogelijk, open en normvrije vragen te stellen en de vraag achter de vraag te stellen. Daarmee draagt de RvC bij aan de koers en de agenda van Viverion. Zonder overigens op de stoel van de bestuurder te gaan zitten.

De RvC vindt het zijn opdracht om een kritische dialoog aan te gaan met het bestuur over doelen, besturing, haalbaarheid, risico's, resultaten en hun onderlinge samenwerking. Waar het bestuur beleid maakt door te sturen en te beheersen, zorgt de RvC voor bijsturing en bewaking. De RvC houdt toezicht, maar wil ook vooruitkijken en proactief een bijdrage leveren aan de toekomstbestendigheid van de volkshuisvestelijke belangen in de regio.

De RvC beperkt zich in zijn rollen tot uitspraken op hoofdlijnen en treedt niet in de bevoegdheid van het bestuur om zelfstandig, strategisch, tactisch en/of operationeel beleid te voeren. De RvC richt zich met name op de normen en uitgangspunten waaraan de beslissingen van het bestuur moeten voldoen en zal zich in het algemeen onthouden van detaillistische bemoeienis en vraagstellingen.

2. Toezichtskader

Het kader van de RvC wordt bepaald door het ministerie, de Autoriteit woningcorporaties, het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, de ondernemingsraad, de huurdersorganisatie, de twee provincies en de drie gemeenten in het werkgebied.

3. Toetsingskader

Voor de RvC wordt het speelveld bepaald door de toepasselijke externe wet- en regelgeving, de Governancecode en de interne regelgeving (statuten en reglementen).

De RvC toetst of Viverion voldoet aan de interne - en externe wet- en regelgeving (compliance).

Daarnaast toetst de RvC enerzijds periodiek de actualiteit van zijn eigen interne regelgeving op veranderingen in zowel de organisatie als de omgeving en ziet er anderzijds op toe dat ook de organisatie zorgdraagt voor actualisering van de overige interne regelgeving.

4. Informatieprotocol

Een transparante en tijdige informatievoorziening is essentieel voor effectief toezicht. De RvC heeft voldoende en relevante informatie nodig om zijn toezichthoudende rol goed te kunnen vervullen. Naast de informatie die het bestuur verstrekt, onderhoudt de RvC - met medeweten van het bestuur - periodiek formeel dan wel informeel contact met belanghouders in/ bij de organisatie zoals het managementteam, ondernemingsraad en de huurdersorganisatie. Daarnaast maakt de RvC gebruik van externe informatiebronnen om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen binnen de sector.

Good governance is gebaseerd op wederzijds vertrouwen. De RvC vindt het belangrijk dat er vertrouwen is tussen de RvC en het bestuur en de leden van de RvC onderling en dat er sprake is van openheid. Dit wederzijds vertrouwen betekent, dat de RvC niet verrast wil worden en het bestuur op zijn beurt ook niet zal verrassen.

Ten aanzien van de informatievoorziening door het bestuur verwacht de RvC het volgende:

- Informatie dient relevant te zijn en zo nodig te worden voorzien van een oplegger waarin staat vermeld de kern en context van het onderliggende stuk, de eventuele financiële consequenties en hetgeen van de RvC wordt gevraagd.
- Informatie dient tijdig en consistent te worden verstrekt.
- Informatie dient beknopt maar volledig te zijn, gericht op de essentie en hoofdtaken van het onderwerp in kwestie.
- Een jaarkalender waarin naast vergaderdata ook de hoofdonderwerpen van de toezichtscyclus zijn opgenomen. Afwijkingen hiervan worden zoveel mogelijk beperkt.

5. Evaluatie

Periodiek

De RvC evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren en legt de bevindingen en gemaakte afspraken vast. Het bestuur woont een deel van de zelfevaluatie bij. De conclusies van de zelfevaluatie worden nabesproken met het bestuur.

Tenminste eens per twee jaar vindt de zelfevaluatie plaats onder externe begeleiding. De RvC zal, indien relevant, bij de evaluatie bespreken: de aanwezigheid van de benodigde deskundigheid en competenties in de RvC, de onderlinge relatie, de relatie RvC-bestuur, de informatievoorziening, het functioneren van de voorzitter, het functioneren van de commissies, de rolverdeling, het rooster van aftreden c.q. de succession planning, de permanente educatie, de wijze waarop toezicht is gehouden, de mate van distantie en nabijheid en of dit toegevoegde waarde heeft gehad en de belangrijke thema's voor het volgende jaar.

Tussentijds

De RvC reflecteert na iedere vergadering hoe de vergadering verlopen is.

Extern

Eens per vier jaar laat de RvC een onafhankelijke evaluatie uitvoeren middels een visitatie. De uitkomsten uit deze visitatie worden gebruikt om de effectiviteit van het toezicht te verbeteren.

6. Karakter toezichtskader

Een toezichtskader is dynamisch en komt in goed overleg met het bestuur tot stand. De samenleving is voortdurend in ontwikkeling evenals de koers en het beleid van Viverion. Periodieke herijking van het toezichtskader is daarom belangrijk.

De inhoud van dit document kan bij besluit van de RvC van Viverion worden gewijzigd.

RvC/03-04-2025